

Dávid Gyula

Cserti József

Király Andrea

Varga Dezső

Koltai János

Vigh Máté

50. ORTVAY FIZIKAVERSENY EÖTVÖS ÉVÉBEN – és 5 (+1) kérés a kollégákhoz

Tisztelt kollégák!

Az *Ortvay Rudolfról* elnevezett Fizikai Feladatmegoldó Versenyt 1970 őszén indította útnak – még ifjú oktatóként – *Tichy Géza* és a közülünk már sajnos eltávozott *Major János*. A versenyen fizikával foglalkozó egyetemi hallgatók és doktoranduszok indulhatnak a szokásos egyetemi anyagnál nagyobb kihívást jelentő, általában igen érdekes feladatok megoldásával. A kezdetben stencilezett feladatok ma már az interneten jelennek meg, a magyar mellett angol nyelven is, mert a verseny immár húsz éve nemzetközi, jelentős számú külföldi résztvevővel zajlik.

A fenti dátum alapján 2019 őszén következik az Ötvenedik Ortvay Rudolf Fizikai Feladatmegoldó Verseny (október 25. – november 4.). Mivel 2019 Eötvös-év, ezért a versenyen főleg Eötvös Loránd tudományos életművéhez – akár áttételesen – kapcsolódó feladatokat szeretnénk kiadni.

Első kérésünk a kollégákhoz tehát az, hogy tanítványaik körében népszerűsítsék a versenyt, hívják fel minél több hallgató figyelmét az Ortvay-versenyen való részvételre.

A második kérés: kérjük meg a verseny ismertetésére és népszerűsítésére külföldi ismerőseiket, kutatótársaikat is. Hiszen a fizika nemzetközi, és az angolul kiadott feladatokkal a világ bármely táján tanuló fizikushallgatók egyforma eséllyel foglalkozhatnak.

Harmadik kérésünk: várjuk a kollégák által beküldött, érdekesebbnél érdekesebb kitzűzendő feladatokat a fizika bármely területéről! Kérjük, hogy a feladatokat magyar és angol nyelven megfogalmazva küldjék el a dgy4242@gmail.com és cserti@elte.hu címekre.

Negyedik kérésünk a feladatok kitzűzőihez szól: felkérjük őket, hogy a versenyre beérkező megoldásokat nézzék át, és pontozzák le. Eredményhirdetés és a megoldások megbeszélése december 5-én.

Ötödik, rendhagyó kérdésünk a jubileumhoz kapcsolódik: kérjük a korábbi feladatkitűzőket, írják meg nekünk, melyik volt a kedvenc saját feladatuk! A korábbi versenyzők pedig írják meg, melyik volt a kedvencük az általuk megoldott feladatok közül! Az egykori feladatok felidézését segítheti, hogy weblapunkon (www.ortvay.elte.hu) az összes verseny összes feladata pdf-formátumban elérhető.

A kedvenc feladatok listáját és szövegét megjelentetjük a weblapon. Reméljük, ezzel is minél több mai hallgatónak csinálunk kedvet az érdekes fizikai feladatok tanulmányozásához, megoldásához, esetleg kiötléséhez.

Extra kérésünk azokhoz szól, akik befolyással rendelkeznek bizonyos pénzfolyamok áramlására: örömmel fogadjuk az Ortvay-verseny szponzorálására vonatkozó felajánlásokat.

További részletek a weblapon lesznek olvashatók.

Itt ragadjuk meg az alkalmat, hogy gratuláljunk Tichy Gézának, a verseny egyik alapítójának, és megköszönjük ezt a kiváló ötletet.

Reméljük, méltó módon – sok érdekes feladattal, sok megoldóval és értékes díjjal – sikerül megünnepelnünk az Ortvay-verseny fél évszázados jubileumát.

Az Ortvay-verseny mai szervezői

Dávid Gyula, Cserti József, Király Andrea, Varga Dezső, Koltai János, Vigh Máté

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:
Lendvai János

Szerkesztőbizottság:
Bencze Gyula, Biró László Péter,
Czitrovsky Aladár, Füstöss László,
Gyürky György, Hebling János,
Horváth Dezső, Horváth Gábor,
Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Koppa Pál,
Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc,
Simon Péter, Sükösd Csaba,
Szabados László, Szabó Gábor,
Takács Gábor, Trócsányi Zoltán,
Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:
Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:
szerkesztok@fizikaiszemle.hu
A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:
<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:
A Budapesti Állat- és Növénykert napsütötte zebrajának hőképe. Horváth Gábor és szerzőtársainak cikkét lásd a 147–154. oldalakon.

- Dávid Gyula, Cserti József, Király Andrea, Varga Dezső, Koltai János, 146
Vigh Máté: 50. Ortway Fizikaverseny Eötvös évében
- Horváth Gábor, Pereszlényi Ádám, Száz Dénes, Barta András, 117
Jánosi Imre Miklós, Gerics Balázs, Susanne Ákesson: Zebracsíkok feltételezett hűtő hatásának kísérleti cáfolata – 2. rész
A szerzők kísérletekkel cáfolják azt a hipotézist, hogy a zebrák csíkosságának oka a fehér-fekete mintázat hűtő hatása lenne.
- Tóth Gyula: Az Eötvös–Pekár–Fekete ekvivalenciamérések 155
szabályos hibája
A cikk röviden ismerteti az EPF-mérés elvét és rámutat a fellelt szabályos hiba okára, hatására és jelentőségére.
- Trócsányi Zoltán: Mit kezdünk az új nemzetközi 158
mértékegységrendszerrel?
2018-ban az SI alapegységeinek jelentős újradefiniálásáról döntöttek. Az új szabályzat 2019. május 20-án lép életbe, ezért érdemes megfontolni, hogy mit tanítsunk a különböző fokú iskolákban az alapmennyiségek mértékegységeiről.
- Király Beáta, Angeli István: Versailles-tól Versailles-ig – Debrecen 160
érintésével. Az SI mértékrendszer reformja – 1. rész
A méterrendszer 1791-es bevezetésétől a 2018. november 13–16. között megrendezett 26. Általános Súly- és Mértékügyi Értekezleten elhatározott jelentős változásokig vezető utat mutatja be az írás.

A FIZIKA TANÍTÁSA

- Stonawski Tamás: Mozgásszimulációk a légkörben – 1. rész 163
Hogyan írjunk érdekes szimulációkat középiskolában?
Megismerhetjük az egyszerű szimulációk írásának technikáját, és betekintést nyerhetünk a továbbfejlesztés fogásaiba is.
- Radnóti Katalin, Nguyen Quang Chinh: Tanulói tévképzetek vizsgálata 169
az elektromosságtan témakörében
Általános megfontolások a tanulói tévképzetekről és részletes elemzés az elektromosságtani kérdésekre adott válaszok alapján.
- Holics László: Egy téveszme felbukkanása oktatásunkban 174
Neves tudósok is terjesztik azt a téveszmét, hogy az újszülöttek először fordítva látják a világot, majd tanulási folyamat eredményeként az agy állítja azt talpra.
- Borbélyné Bacsó Viktória: Értük, róluk, nekik... – a 62. Középszolai 176
Fizikatanári Ankét és Eszközbemutató

HÍREK – ESEMÉNYEK

- Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Küldöttgyűlése 180

Gy. Dávid, J. Cserti, A. Király, D. Varga, J. Koltai, M. Vigh: 50th Ortway Competition in Physics in the year of Eötvös
Gy. Tóth: Systematic error in the EPF equivalence measurements
Z. Trócsányi: How to use the new international measuring system?
B. Király, I. Angeli: From Versailles to Versailles – through Debrecen.
Reform of the SI Measurement System – Part 1

TEACHING PHYSICS

T. Stonawski: Motion simulations in the atmospheres – Part 1
How to Write Interesting Simulations in High School?
K. Radnóti, Q. C. Nguyen: Students' misconceptions in electrodynamics
L. Holics: Emergence of a misconception in the teaching
V. Borbély-Bacsó: Report on the 62nd Conference of Hungarian physics teachers

EVENTS